

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gemitus Compeditorum; Sive Tentationes, Quae Frequentius Adoriuntur Religiosos, Et A Perfectione Impediunt

Kessler, Nicolaus

Coloniae, 1677

XXI. Gemitus. Queritur & sinistrè secum agi credit, eò quòd negantur libri spirituales, & aliæ mortificationes corporales interdicantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46734)

GEMITUS XXI.

*Queritur & sinistrè secum agi credit, eò
quòd negantur libri spirituales, & alia
mortificationes corporales
interdicantur.*

CONQUEROR & justè quidem, quia cor
meum repletur gemitibus, Domine,
quorum curæ sum commissus, ii nescio,
qua intentione quo motivo denegant sa-
luberrima quæque, qualia certè sunt li-
bri, in quibus continetur medicina salu-
tis, hos cùm desidero, cùm requiro, ro-
tundè negantur mihi tanquam nocivi
forent.

Non ita tamen est, imò nosti Domine,
quod prodesse mihi multùm, & pluri-
mùm mihi conducerent ad honorem
tuum promovendum, erit nãmque tibi
laus inde & gloria, cùm ea, quæ ex iis hau-
fero, aliis enarrans, illis pariter addidero
stimulum. Sed ecce repellor, repudior,
& confundor ab expectatione mea ad
humilia, ad abjecta retrudor, tanquam
nihil

nihil de virtutibus nossem, aut certè, qui venenum fugerem ex optimis unguentis. Humilitatem prædicant & simplicitatem, unum idèmq; relegere jubent. Verumtamen nauseat anima mea super his, quæ jam toties legi, si mala foret res, quam postulo, non affligeret me tantopere nec esset, cur Superioris intentionem hîc culparem & modum. Verumtamen cùm & vocationi meæ sit consentaneum, imò necessarium, scire viam Domini, & viam ad perfectionem, non possum non affligi, non conqueri de repulsa, videntur trepidare timore, ubi non est timor, suspicantes me aut vanæ gloriæ cupidum, aut alias ad docendum pronum. Hinc putant obsequium se præstare tibi Deus, quòd me mortificent, vexent, & contrarios sese exhibeant.

Respondet Christus

querulanti.

Sic te te exigere, quid legeres, vel diceres, aut doceres, justa foret querela.

rela tua. Verùm cùm obedientiam professus sis & humilitatem, quæ vocationis tuæ bases sunt, non est, unde quæraris, sufficit tibi cognovisse viam Domini, esse simplicem obedientiam, quam proinde ambula. Varius est hominum spiritus, mala non est res, quam postulas, imò bona est, sicut & Episcopatus juxta D. Paulū: bona res erat & est, sed desiderium malum est, malè petis rem bonam, non ita petendam, reprobus est, & reprobandus hic affectus, qui resignatione caret & obediendi promptitudine. Multi zelum prætendunt honoris mei, cùm nihil aliud sit, quàm vana quædam gloria, scientiæ & doctrinæ ostentatio.

Multi multa scribunt, & dicunt de humilitate, quorum manus sunt Esau, vox verò Jacob. Prius ego feci, quàm docui, melior mihi dexera lingua est; non enim, qui legit bene, sed qui vivit bene, coronabitur, scientia (quam non præcedit humilitas) inflat. Maledicta scientia, quia summè nociva, quæ contra obedientiam
acquiri;

acquiritur, imò si hac cingitur, vix evadet securo, nisi pramuniatur bene, patet isthac ex multorum Codicibus, in quibus uti gloriam suam quærunt, ita scorum congregant in igne excoquendam. Cum his non sit mens tua, quin potius esto in humilitate assiduus, & videbis gloriam Domini tui in te, quia cum humilibus est conversatio ejus. Stude late-re omnibus & multos invidorum persecutiones evades, quæ ob imperfectionem tuam tibi forent importabiles.

Quid quæris altiora te? nova & rara enarrare vis aliis, non considerans, quòd concitabis adversum te universos, in quorum oculis scientificus, ingeniosus & studiosus haberi desideras. Neglecto itaque eo, ad quod non teneris, arripe virtutis studium, quod non in multa lectione, sed in indefessa operatione consistit.

Observatio.

EVenit non rarò, quòd, ubi novitiatum excessere, placeat S. Scripturæ lectio,

lectio, placeant interpretationes verborum S. Scripturæ & sensuum expositiones, quæ uti malæ non sunt ex se, sic tamen malæ sunt ex parte desiderantis, quia ex sciendi solùm desiderio proveniunt, quæ est curiositatis species, spectans ad filiam superbiæ jactantiam. Nullatenus ergo annuendum petitionibus tam immaturis, sed paulatim implantatis priùs virtutum ornamentis. Turpè sanè est juniores inter seniores de similibus quasi doctes differere, ut proinde tales ex rancore animi concitentur adversus Superiorem ista concedentem, seu non impedientem. Et profectò necessarium est, ut præcedat scientiam humilitas, secus scientia offendiculum magis erit, quàm virtutis adminiculum. Plus prodest homo bene humilis, quàm bene doctus. In cœlum sine doctrina admitti potes, sine pietate & humilitate non potes, exigua illius à te exigitur ratio, istiùs maxima.

O utinam saperes! inquit S. Bernhardus

du

dus & intelligeres, ac novissima provide-
 res, saperes quæ Dei sunt, profectò in-
 ferna horreres, superna appeteres, quæ
 ad manus sunt, contemneres. Et Irido-
 rus: Sapiencia illa clara est, non quæ in
 verbis volat, sed quæ in virtutibus con-
 stat. Meliùs est modicum sapere cum ha-
 militate & parva intelligentia, quàm ma-
 gni scientiarum thesauri cum vana com-
 placentia. Thomas Kemp. Multùm dis-
 plicet Deo, & profectui obstat spiritualis
 fastus sat multa se scire præsumentium.
 Meliùs illis esset parum aut nihil scire,
 quàm in sua sapientia & scientia sic eva-
 nescere. Non est quidem culpanda scien-
 tia, sed præferenda semper est bona con-
 scientia & virtuosa vita; quia verò qui-
 dem magis student scire, quàm bene vi-
 vere, ideo sæpè errant, & pene nullum vel
 modicum fructum ferunt. Hactenus
 Thomas Kemp.

Primum stulti indicium est (inquit
 non nemo alius) se sapientem credere;
 melior est indoctus timens Deum, quàm
 doctus

doctus transgrediens legem; Religiosum quidem ornat scientia, sed virtus coronat. Per scientiam sine humilitate prævia eò devenitur, ut indurescat animus ad adhortationes & consilia Superiorum, putantes se sibi sufficientes, quò fit ut eos præcipites pertrahat, utpote nullius fulcimento firmos. Sanctè S. Vincentius, Dominus Jesus nunquam dabit gratiam suam, si homo habeat, à quo possit instrui, & negligit vel non curat alterius amplecti sensum & consilium.

Impossibile inquit Cassianus, quempiam Religiosum suo iudicio fidentem diaboli illusionibus non decipi. Et idem alibi, is, qui proprio iudicio & voluntati confidit, non Superiorum, non eget dæmone, qui eum tentet, cum ipse sibi dæmon sit. Alii nequiore spiritu ducti semetipsos ad altiora disponere nituntur lectione librorum, quibus si irrepit simul officii cuiusdam affectus, conclamatum est de profectu in spiritu, quamdiu

Q

durat

durat, erit illis scientia quasi sudes in oculis, & lancea in lateribus, omnes humilitatis actus reputabunt esse impedimenta pravi desiderii, & in consecutione illius, quod sperant; verbulum quodcunque duriusculè prolatum torquebit eos quasi parturientes. Ita sentio ego, nec solùm ego, sed & opinor, alii Patres Ascetici.

His sanè obviandum esset exemplo S. Joannis à Cruce, qui plus æquo sentienti de se & sua doctrina injunxit, ut puerorum more construeret Pater noster & alphabetaret priùs.

Ah! quantam stragem edidit, & edit quotidie lues hæc omnium contagiosissima, tantoque magis contagiosissima, quantò subtilissima, quæ eo usque excecet infectos, ut gloriam Dei credant, quando suam quærunt, & honori Dei derogari opinentur, nisi se suasque sententias propugnent mordendo, exacerbando, ne detrimentum patiantur eorum existimatio, quam tam studiosè nidificant; sed non sunt isthæc placita Deo, expectandum foret, & interim sic vivendum, sic agendum velut instrumentum in manu artificis, quod ne utiquam ex se operari incipit, sed prout dirigitur & regitur.

Sanè dolendum est in multis Religiosis, quorum professio revera est, non multum scire, sed perfectè vivere, qui uti vix quippiam temporis impendunt praxi virtutum, ita studiosissime occupantur vanis & nugacibus lectionibus, aut certè historiis, nil nisi vanitatem loquentibus. Et quid mirum, si ipsi nil nisi scurrilitates proferant dissoluti, Religiosi in habitu, sæculares in moribus Religiosi

ligiosi in tonsura capitis, Pseudopolitici in gestibus & actionibus, & quoniam in præfixo gemitu quoque ponitur de mortificationibus non permittis, ita necesse est, ut hic quoque mentio fiat, licet hoc contingat rariùs, frequentiùs autem contrarium, fit tamen, sed norint ipsi velim, qui tali spiritu ducuntur, quod corporalis exercitatio sine humili spiritu ad modicum utilis fit, pietas autem, obedientia, humilitas ad omnia; septies in die comedere ex obedientia, inquit Christus ad quandam S. Monialem, gratius Deo obsequium est, quam jejunare ex proprio motu. Non advertitur sæpe, quod de malo spiritu prodeat hic rigor.

Ita Frater ille Ord. S. Francisci, cui non molestum, sed jucundum potius erat jejunare stupentibus omnibus, seu quod sine ulla macilentia corporis, aut pallore vultus id fieret, siue quod cæteroquin magnam perfectionem non præferret & vitam sanctam; sed fraudem detexit Provincialis visitans, qui ut deprehendit in juvene tenacitatem iudicii in hoc abstinentiæ genere, mandavit ei, sicut hactenus ex proprio motu jejunavit, sic in posterum illud prosequeretur ex obedientia; qui postea marcescens & contabescens expertus est, quo spiritu agitabatur ad opus cæteroquin tam sanctum.

Aptè Lanspergius, quamdiu homo juvenis est & passionibus servit, si interim singulare quid præ cæteris prætendat devotionis (abstinentiæ & mortificationis) non recipitur illud, sed ostentationis aut singularitatis vitio tribuitur.

O quam titillat mentem, ubi pallor condecorat

Q₂

corat

corat faciem & virtus patefacta commendatur, suspicitur & veneratur. Ita, ita plus nonnuquam placent verba dehortantis Magistri, ut abstineat à rigore, ut moderetur, nec nimium se castiget, quam divinum beneplacitum; penetrant hæc usque ad medullas ossium, quasi oleum impinguant, imò animatur tantò magis ad opus prohibitum, quia id ipsum audit, quod tantoperè quæsit, sperans se auditurum frequentius. Quid? subintrat mentem, euge, euge tu es ille, qui non acopis, non stimulis ad currendam viam Domini indiges, non hic calcaribus opus, aut flagris ad fuscitandum teporem, qui transiit in fervorem, in opinione cæterorum, & quidem mei Magistri & Superioris. O quam cautè cum istis procedendum, ne dum crescunt in hac amentia, evanescant. Illud credo ipsis saluberrimum & conducentissimum, ut detegatur fraus, intentio mala, confundantur de hoc, derideantur tanquam haberi velint tam sancti, cum sint hypocritæ, & certè plus efficies, citius reduces eos ad intentionem sanio-rem formandam, quàm si lenibus verbis coneris dissuadere, & dehortando coercere. Credite, probatum est.

Humilitas præcedat, necesse est, & licet nequam intermittendæ sint corporales mortificationes, non tamen exoticæ & singulares assumendæ, magisque in subtractione qualitatis, quàm quantitatis cibi constituenda vera mortificatio. Et certè multi novelli laborant & offendunt persæpe in primo limine, nescio quid apprehendentes in hoc verbo mortificatio.

Ah!

Ah! non consistit in humi cubationibus, ciborum abstinence, flagellationibus aut similibus austeritatibus, sed magis in abnegatione voluntatis, in extirpatione amoris proprii, in domandis & subdendis passionibus, hinc hinc consistit. Non est proinde, quod exhorreamus ad verbum istud, mons tam altus non est, uti nobis proponit diabolus; longè suavius est jugum Domini, quàm ut his tam magnis laboribus reddatur onerosum.

Nota: evenire isthac nimis frequenter in hominibus, qui indomitas adhuc habent passiones, è quorum effectibus cognoscere licebit procedere cuncta ex spiritu, si non malo, tamen certè non imitando, aut permissibili, quia facilè contingit, ut sese destruant in corpore, cerebrumque lædant, quod diabolus ideo machinatur, ut læso cerebro resiliant, aut inepti fiant, melancholiam incurrant, & tedium vitæ spiritualis in tantum, ut quibus terrena prius fastidio erant, nunc volentes, nolentes coguntur sibi fodere cisternas humanarum consolationum, & sic dum postea corpori subveniunt, spiritum extinguant, devotionem & omnem gustum amittunt, fiuntque toti extra se gerrones, nugaces, scurriles, critici, & dissoluti exiguum cæteris exemplum præbentes, alii verò ad scrupulos deveni, sibi & aliis intolerabiles existere incipiunt, quæ ut evadamus, ad manus sumatur quantociùs.

Reformatio per proposita

I. **I**N omnibus, speciatim verò in legendis libris sequar ductum Superioris, ejus delectui acquiescam, ne aberrem in pascuis, aut herbas carnam venenatas.

2. Semper studebo, ut ea, quæ lego, sint aut præscripta mihi, aut certè non sint contra intentam, expressam aut tacitam voluntatem Superioris, quatenus & meritum obedientiæ hauriam inde & quietem animi custodiam.

3. Obedientiam & humilitatem præ universis corporalibus mortificationibus habebò in pretio.

4. Nullam unquam mortificationem carnis assumam, quæ non expressè permessa, aut certè quam non permittendam credidero à Magistro, si is interrogaretur, cum in his nequaquam fundamentum perfectionis consistat, sed commune sit & impiis hæresiarchis, imò & Ethnicis & Atheis fuerit consuetum, qui tamen omni caruere sanctimoniâ.

F I N I S.

COL.

COLLOQUIUM

Theologi & Mendicis

continens

Compendiosissimam absolutam cum divina voluntate conformationis praxin.

Quod à vetustis exemplaribus ipsi Joanni Thaulero adscribitur.

Fuit olim insignis quidam Theologus, qui annis octo precibus continuis à Domino id cupiebat obtinere, ut ipsi hominem quendam ostenderet, qui eum viam veritatis edoceret. Cumque vice quâdam vehementissimo hujus rei flagraret desiderio, vox quadam cœlitus lapsa, ita ipsum allocuta est; Exi foras ad limina templi, & offendes illic hominem, qui te viam veritatis edoceat. Exiens igitur invenit Mendicium quendam diruptis, fordidis, lutosis pedibus, cujus vestes in universum vix tribus obulis supputares; quem salutans, ita affatus est Theologus: Det tibi Deus prosperum manè. Respondit Mendicus: Non memini me unquam adversum manè habuisse. Et Theologus, Eja, inquit, ut fortuatum te faciat Deus, quid ita loqueris: Respondit Mendicus, sed nec infortunatus aliquando fui. Et Theologus esto felix ait, quid sibi hæc tua verba volunt? Et Mendicus, nunquam, ait, infelix fui. Rursum itaque Theologus salvet, inquit, te Deus jam nunc apertius loquere, neque enim capio quid dicas. Tum Mendicus respondit.

libenter id faciam. Optabas mihi Domine Magister prosperum manè; & ego me nunquam adversum manè habuisses respondi. Quando enim fame premor, Deum laudo; & si frigus patior, si grando, si nix, si pluvia cadit, si aura serena est, vel turbulenta, Deum laudo; si miser sum atque despectus, Deum similiter laudo. Et ideo nunquam triste manè mihi contigit. Optabas etiam fortunatum me fieri, & ego nunquam infortunatum me fuisse respondi. Novi enim cum Deo vivere, certusque sum, quidquid ille facit, non posse non esse optimum; unde quidquid ipse vel dabat, vel evenire mihi permittebat, sive gratum id esset, sive contrarium, dulce vel amarum, lætus id tanquam optimum ab ipso suscepi, & ideo nunquam infortunatus fui. Dicebas præterea, ut felicem me faceret Deus; ad quod ego similiter nunquam me infelicem fuisse, subjunxi. Soli namque divinæ voluntati inhærere itatui, inquam sic integrè omnem meam transfudi voluntatem, ut quicquid ille vult, & ego velim; Et hac de causa nunquam infelix fui, cum ut dixi, illius duntaxat voluntati inhærere velim & meam ipsi voluntatem ex integro resignarim.

Hac cum Mendicus illeretulisset, ita eum rursus Theologus affatus est: Quid obsecro, dicturus esses, si te Dominus Majestatis in abyssum demergere vellet? Et Mendicus, in abyssum, inquit me demergeret? Et revera si id faceret, duo mihi brachia sunt, in quibus eum amplexarer. Unum est vera humilitas, & hoc illi suppono, atque per ipsum sacratissimæ humanitati ipsius unitus sum. Alterum

rum

rum idemque dexterum, est amor, qui divinitati ipsius unitus est, atque per hunc ipsum circumplector, ita ut mecum ad infernum descendere cogeretur. Optatius autem multò mihi foret in inferno cum Deo esse, quàm vel in cœlis sine illo. Ex his igitur Theologus ille didicit, veram resignationem cum humilitate profunda compendiosissimam ad Deum semitam esse.

Dehinc iterum ex illo Mendico percontatus est Theologus unde venisset. Cui Mendicus à Deo se venisse respondit; Cumque Theologus ubi Deum reperisset sciscitaretur; ibi, inquit ille, ubi creaturas omnes dereliqui, Et Theologus ubi verò, ait, Deum reliquisti? Respondit Mendicus, In mundis cordibus & hominibus bonæ voluntatis. Et Theologus. Quisnam, ait, es tu? Respondit Mendicus, Rex sum ego. Sciscitante Theologo ubinam esset regnam ipsius, in anima sua id esse respondit Mendicus. Sic enim ait & externos, & internos meos sensus regnare novi, ut cuncta affectiones & vires animæ meæ, mihi subditæ sint. Quod profectò regnum cunctis mundi hujus regnis præstantius esse nullus ambigit.

Et rursus Theologus quid, inquit, ad hanc te perfectionem perduxit? Respondit Mendicus, nimirum silentium meum; sublimes meditationes, & unio cum Deo, In nulla re, quæ Deo minor foret, quiescere potui. Iam verò Deum meum inveni, & in ipso pacem & quietem habeo sempiternam, Amen.

S. FRANCISCI
DOCUMENTUM.

De eo quòd in *Patientiâ* perfecta
fit lætitia.

O Frater Leo, inquit Seraphicus Pater, quamvis Fratres Minores in omni terra dent bonum exemplum magna sanctitatis, & edificationis, tamen diligenter scribe, & nota, ibi non est perfecta lætitia; O Frater Leo, quamvis Frater Minor illuminet cecos, contractos extendat, demones pellat, surdis auditum, claudis gressum, & mutis restituat verbum, & quod majus est, quadriduanum resuscitet mortuum; scribe, quia ibi non est perfecta lætitia. O Frater Leo; si Frater minor sciret omnium gentium linguas, & omnes scientias & scripturas, & si sciret prophetare, & revelare non solum futura, sed etiam conscientias aliorum; scribe, quia ibi non est perfecta lætitia. Et si Frater Minor loquatur lingua Angelica, & sciat stellarum cursus, & virtutes herbarum, & sint ei revelationes, thesauri terrarum; & si cognosceret virtutes & proprietates avium, piscium & animalium & hominum, & radicum, & lapidum, & arborum, & aquarum, scribe, quia ibi non est perfecta lætitia. Et si frater Minor sciret tam solemmniter predicare, quod converteret omnes infideles ad fidem, scribe, quia non est perfecta lætitia; & cum quæreret Frater Leo, ubi esset perfecta lætitia; inquit B. Franciscus; Quando venimus

niemus ad locum S. Maria de Angelis sic balnea-
 ri, pluviaque & frigore congelati, luto etiam de-
 turpati, & fame afflicti, & ad portam sonabimus
 & portinarius veniret iratus, dicens; Qui estis
 vos? & nos diceremus; sumus duo de fratribus
 vestris. Et ille econtrario diceret, inò estis duo
 Ribaldi, qui vaditis per mundum eleemosynas
 pauperum rapiendo, & non aperiret nobis, sed fa-
 ceret nos stare ad nivem & aquam, in frigore &
 fame usque ad noctem. Tunc si non tot repulsas
 & injurias sine turbatione & murmuratione to-
 leraverimus patienter: & cogitaverimus humi-
 liter & charitative, quòd ille portinarius vera-
 citer nos cognoscit, & quòd Deus excitat linguam
 suam contra nos. O Frater Leo scribe; quia ibi
 est perfecta lætitia. Et si nos pulsando perseverave-
 rimus, & ille portinarius tanquam contra im-
 portunus exeat contra nos; & durissime nos affi-
 ciat, dicens; recedite hinc Pultrones vilissimi, &
 ite ad hospitale, qui enim estis vos? Hic peni-
 tus non manducabitis. Et si nos gaudentes hoc por-
 tabimus, & injuriati cum amore pepercerimus to-
 to corde; scribe, quia ibi est perfecta lætitia. Et
 si nos undique afflictos, fame urgente; frigore af-
 fligente; nocte insuper appropinquante, pulsabi-
 mus clamabimus, fletu instabimus, ut aperiatur nobis,
 & ille inde stimulatus dixerit; isti sunt homines
 procacissimi & protervi; & ego pacabo eos, & exi-
 ens cum uno fuste nodoso, & capiens nos per capu-
 cium in terram super lutum, & nives projiciet,
 & taliter nos verberabit cum fuste predicto, quòd
 undique nos plagis implebit. Si tot mala, si tot
 in-

injurias, & verbera cum gaudio toleremus, considerantes, quod poenas Xpi benedicti tolerare, & portare debemus; scribe, & nota diligenter, quod tibi est perfecta lætitia; & audi conclusionem; inter omnia Charismata sancti Spiritus, quæ Xps servis suis concessit, & concedet, maximum est, vincere seipsum, & libenter propter ipsius charitatem opprobria sustinere. Nam in omnibus mirabilibus supradictis, gloriari non possumus; quia non sunt nostra, sed Dei. Quid enim habes, quod non accepisti, si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis, sed in Cruce tribulationis & afflictionis possumus gloriari, quia illud est nostrum. Et ideo dixit Apost. Mihi absit gloriari &c.

F I N I S.

